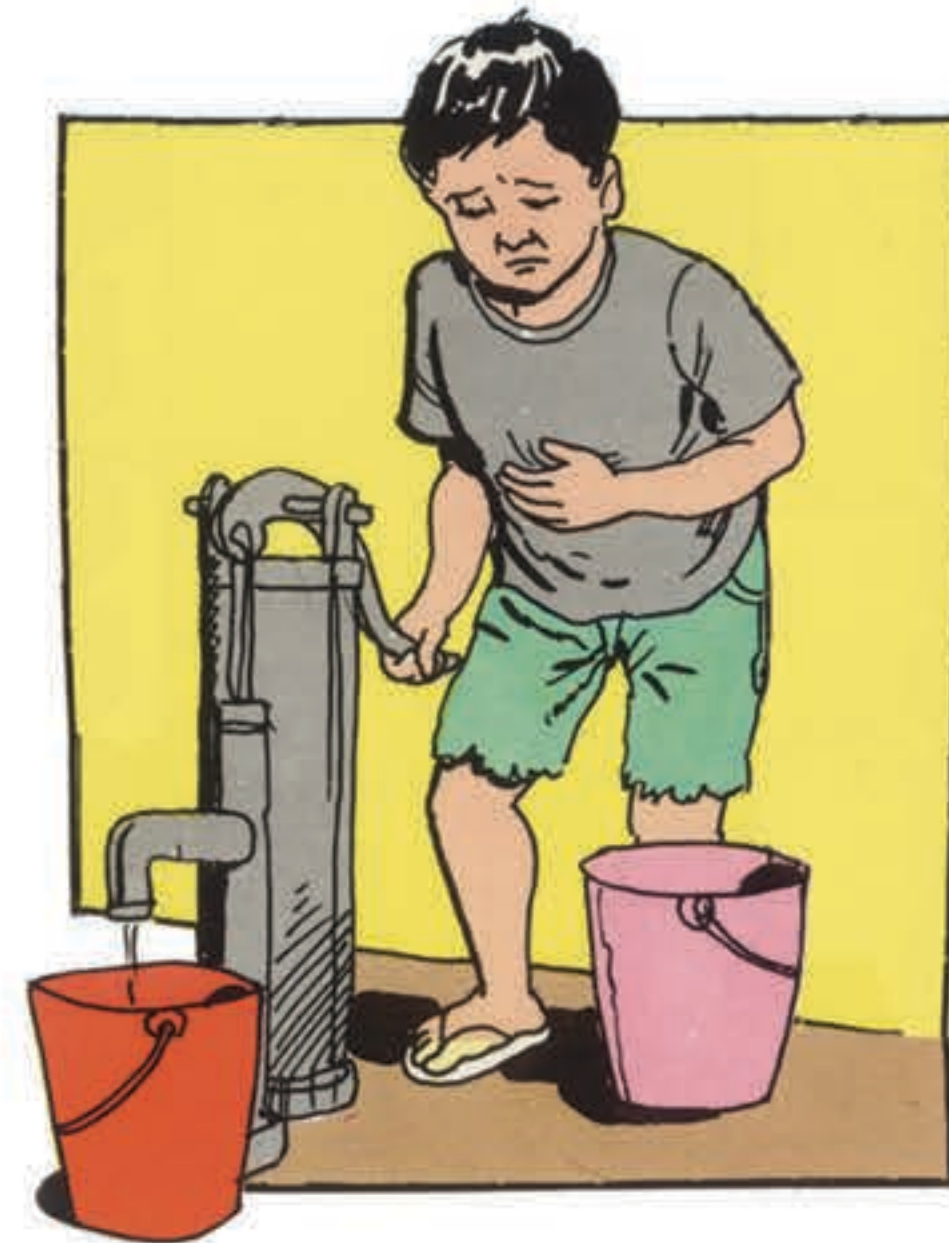
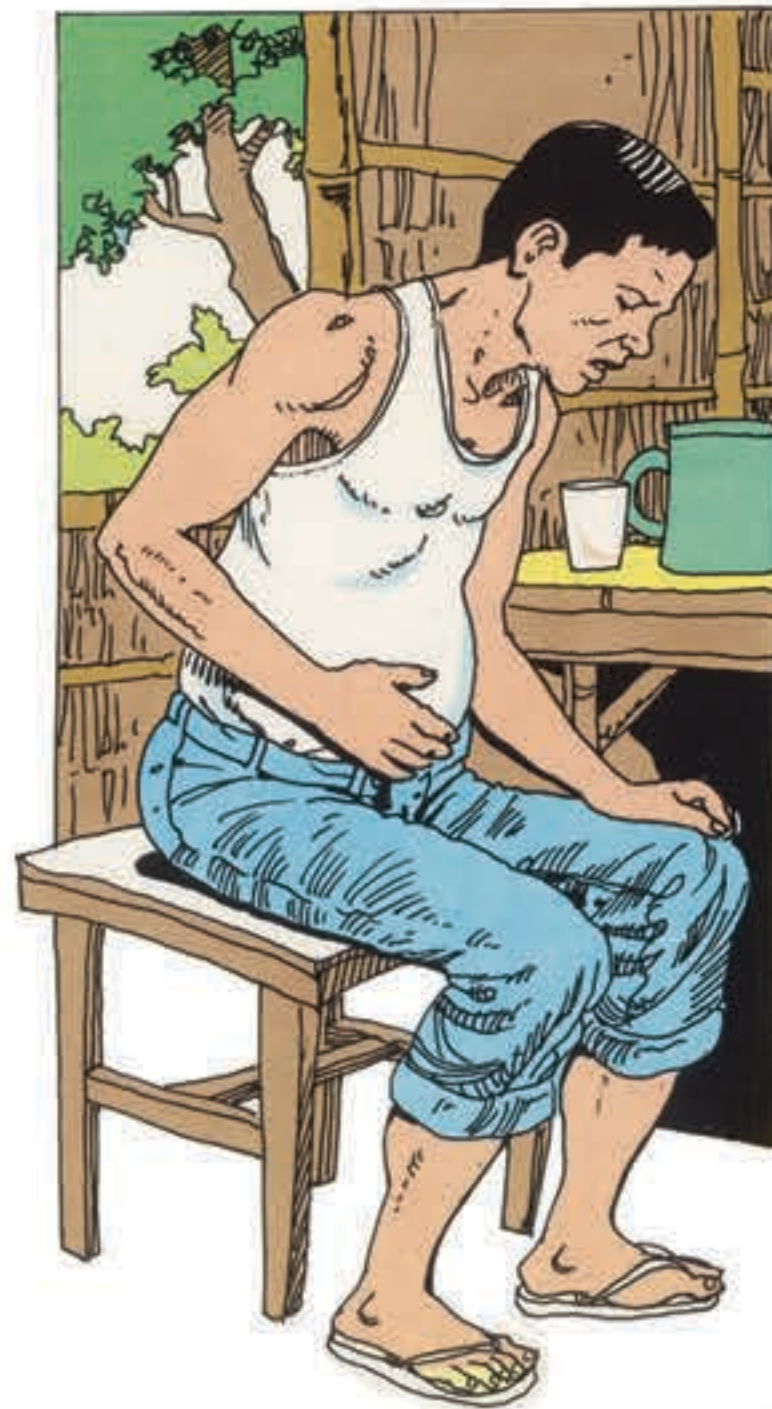

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **SCHISTOSOMIASIS**

Batiin ang mga participants ng “Magandang umaga / tanghali / hapon.” Pasalamatan sila sa kanilang pagbibigay ng halaga at panahon sa maliit na pagtitipon para sa mahalagang mensahe ng Kagawaran ng Kalusugan o Department of Health (DOH). Magpakilala at sabihin kung saan nagtatrabaho.

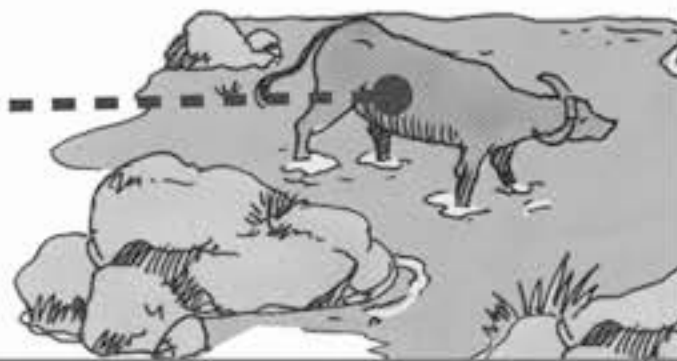
Layunin ng presentation:

- (a) Upang maintindihan ang sakit na Schistosomiasis
- (b) Upang malaman kung paano magagamot at maiiwasan ang sakit na Schistosomiasis

Ipaliwanag na ang lugar ay idineklarang endemic area para sa Schistosomiasis.

Ano ang Schistosomiasis?

Sakit na dulot ng parasitong *Schistosoma* na nabubuhay at namamalagi sa daluyan ng dugo sa bituka ng tao o hayop

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **Schistosomiasis**

Itanong sa mga participants kung pamilyar sa kanila o narinig na nila ang sakit na Schistosomiasis, o kung may alam silang mga kaso ng nasabing sakit sa kanilang lugar.

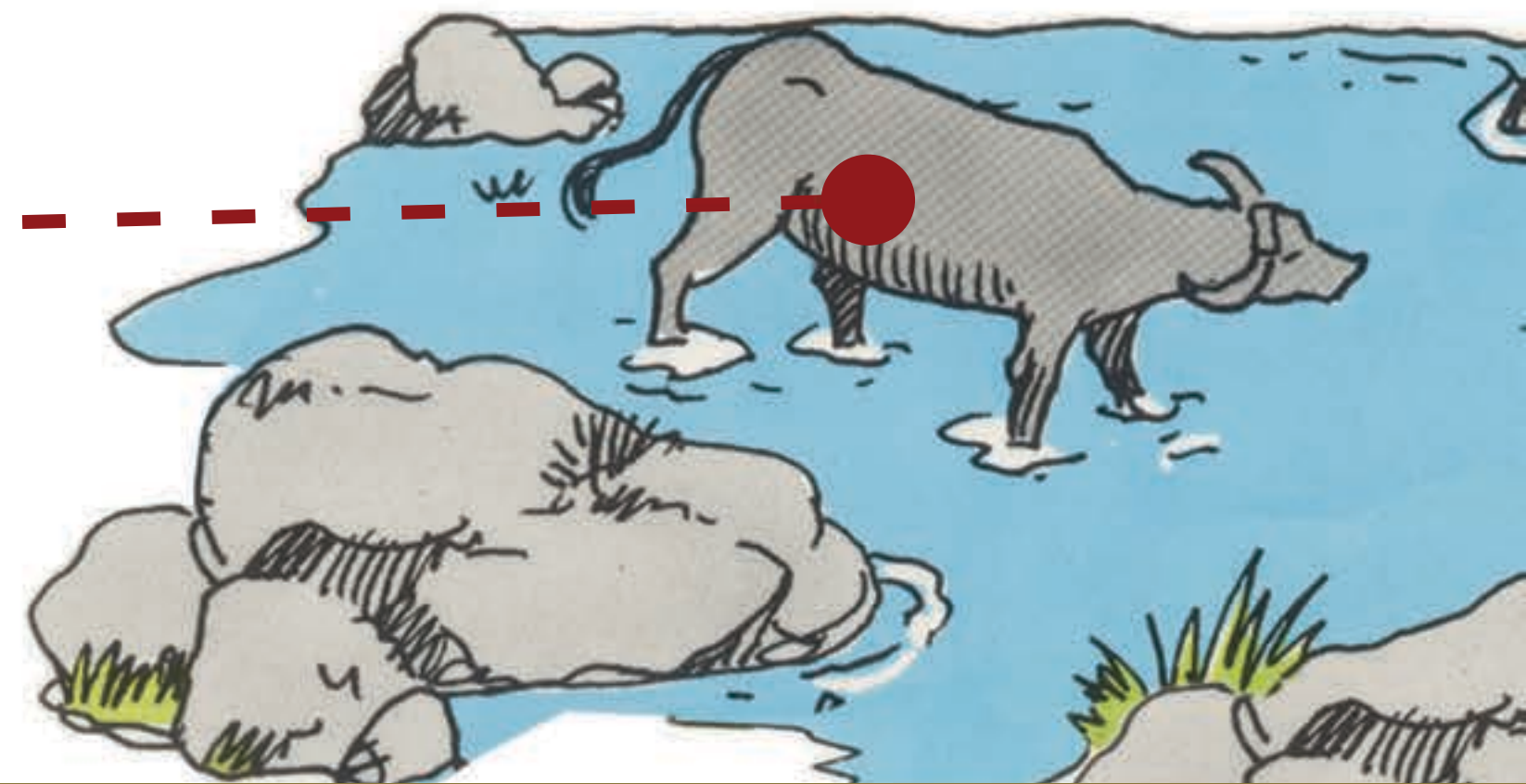
Sabihin sa mga nakikinig na naideklara ng DOH na ang sakit na Schistosomiasis ay laganap sa kanilang lugar.

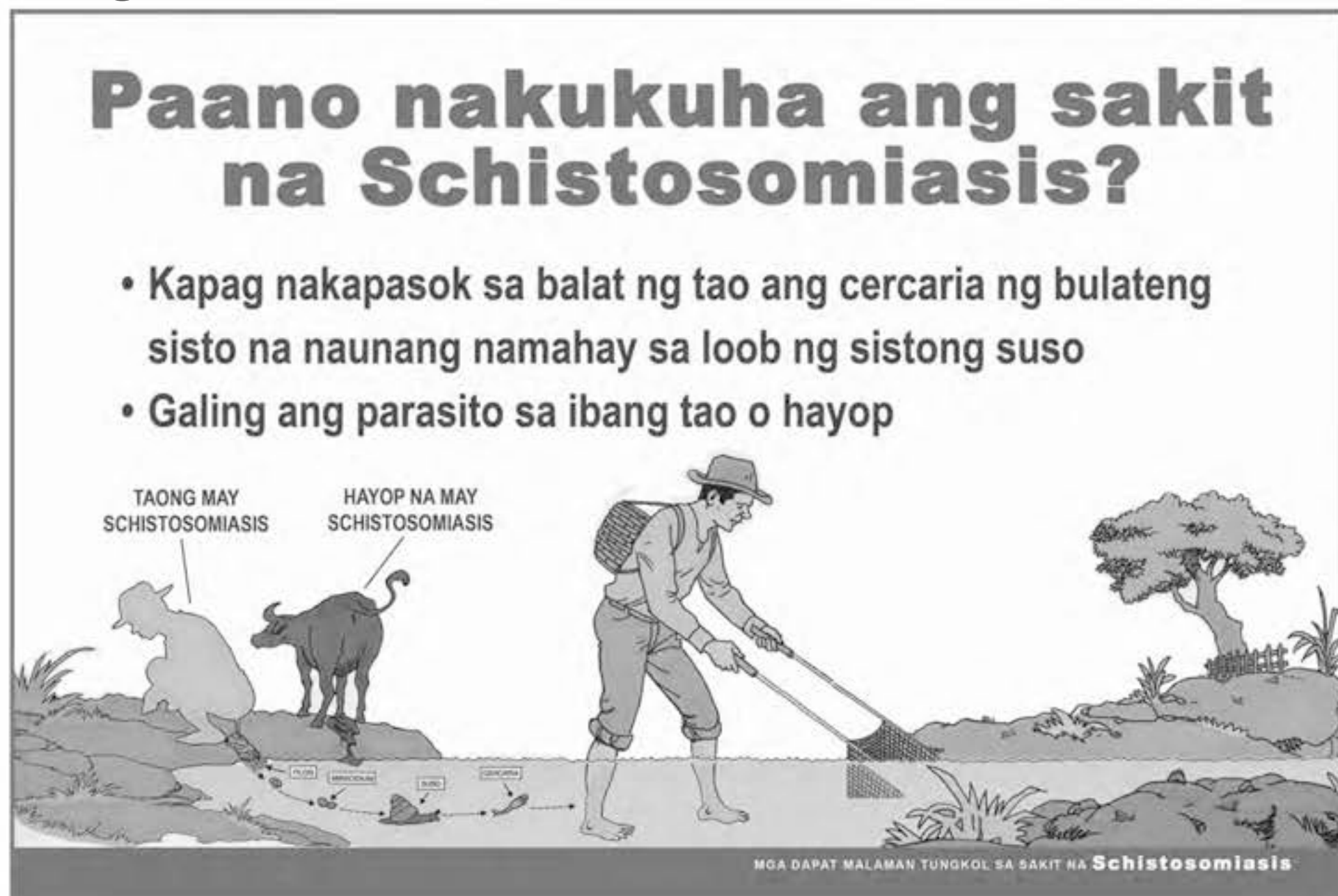
Ano ang Schistosomiasis?

Sakit na dulot ng parasitong schistosoma na nabubuhay at namamalagi sa daluyan ng dugo sa bituka ng tao o hayop

Ano ang Schistosomiasis?

Sakit na dulot ng parasitong *Schistosoma* na nabubuhay at namamalagi sa daluyan ng dugo sa bituka ng tao o hayop

Paano nakukuha ang sakit na Schistosomiasis?

Kapag nakapasok sa balat ng tao ang cercaria ng bulateng sisto na naunang namahay sa loob ng sistong suso.

Kapag ang isang tao o hayop na may Schistosomiasis ay dumudumi sa tubigan, sila ay nagkakalat ng itlog ng bulateng sisto. Ang mga itlog ay napipisa at nagiging “miracidium” na siyang hahanap ng suso. Ang pagpasok niya sa suso ay nagdudulot ng sakit dito at maaaring ikamatay ng suso.

Sa loob ng suso, patuloy ang paglaki ng miracidium hanggang maging cercaria. Ang cercaria ay lalabas sa suso at hahanap ng panibagong matitirahan na maaaring tao o hayop sa pamamagitan ng pagpasok sa balat o “skin penetration.”

Ikumpara ang sistong suso sa butil ng bigas: Ito ay mas maliit pa sa kalahating butil ng bigas.

Paano nakukuha ang sakit na Schistosomiasis?

- Kapag nakapasok sa balat ng tao ang cercaria ng bulateng sisto na naunang namahay sa loob ng sistong suso
- Galing ang parasito sa ibang tao o hayop

Anu-ano ang mga sintomas ng sakit na Schistosomiasis?

Pagdumi nang may
bahid ng dugo

Panghihina at paglalagnat

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **Schistosomiasis**

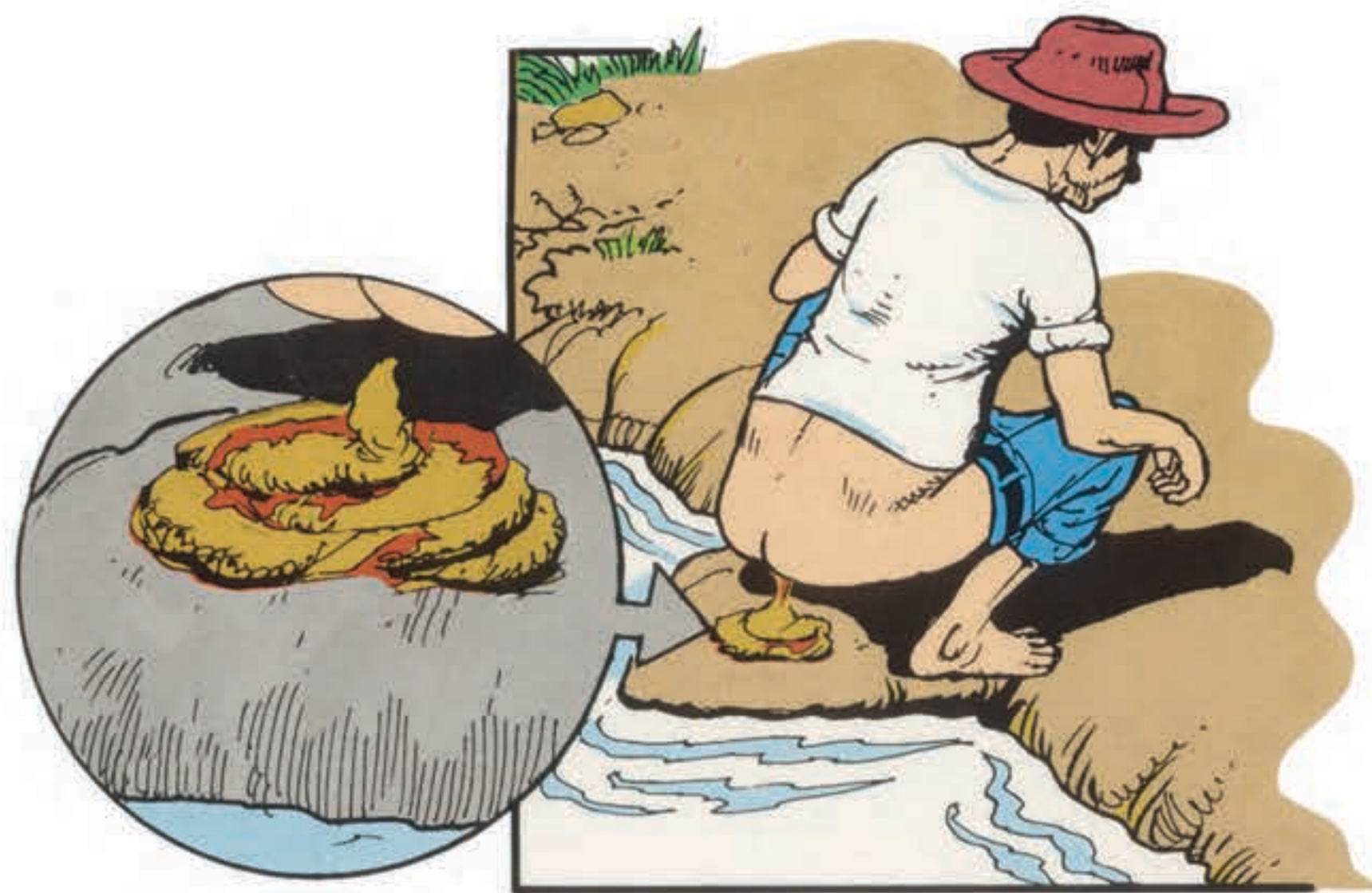
Anu-ano ang mga sintomas ng sakit na Schistosomiasis?

- Pagdumi nang may bahid ng dugo
- Panghihina at paglalagnat

Ang katuloy nito ay nasa sunod na slide.

Anu-ano ang mga sintomas ng sakit na Schistosomiasis?

Pagdumi nang may bahid ng dugo

Panghihina at paglalagnat

Anu-ano ang mga sintomas ng sakit na Schistosomiasis?

Pagdumi nang may
bahid ng dugo

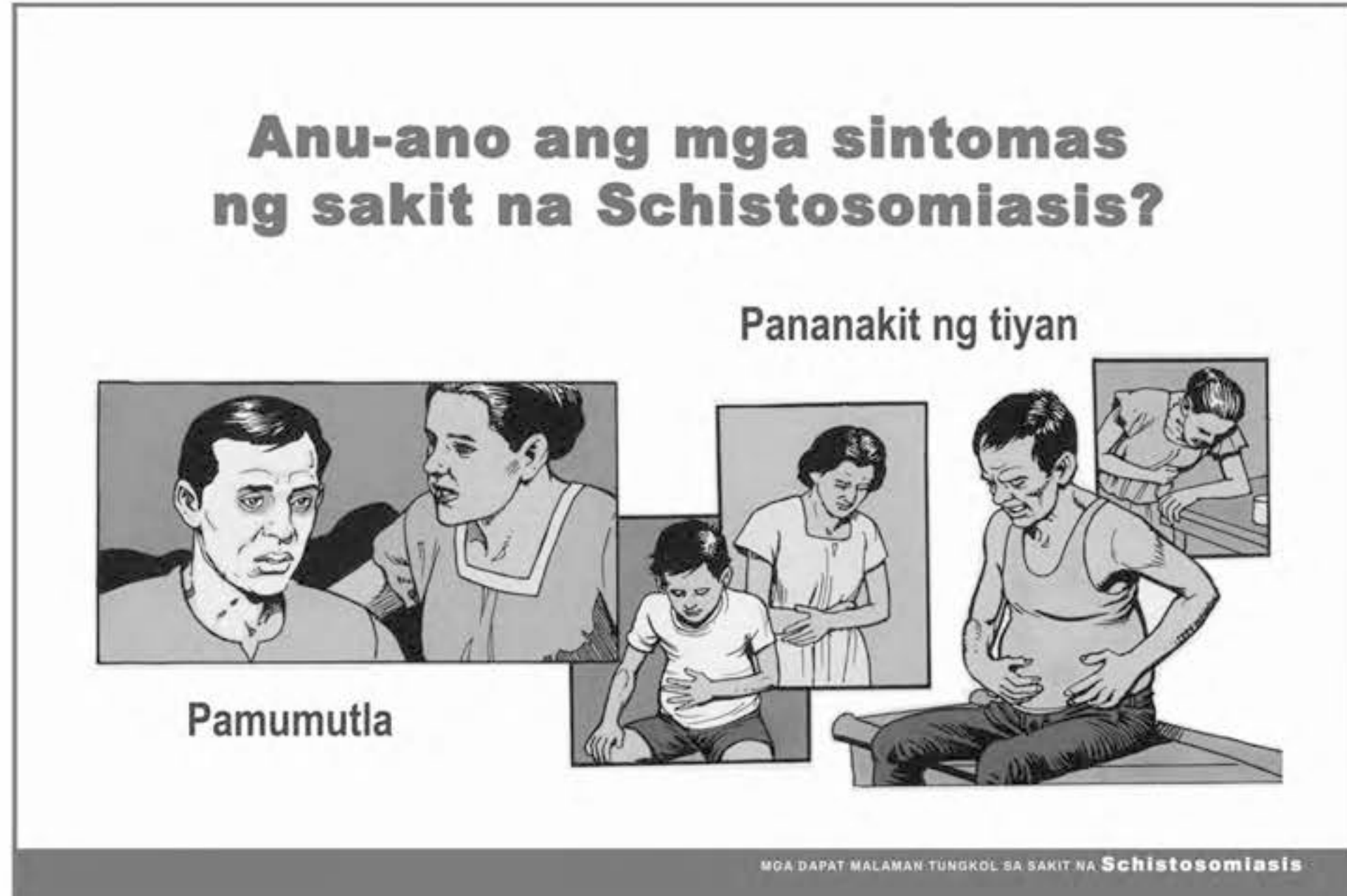
Panghihina at paglalagnat

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **Schistosomiasis**

Anu-ano ang mga sintomas ng sakit na Schistosomiasis?

- Pagdumi nang may bahid ng dugo
- Panghihina at paglalagnat

Ang katuloy nito ay nasa sunod na slide.

Ang iba pang mga sintomas ng sakit na Schistosomiasis ay:

- Pamumutla
- Pananakit ng tiyan

Maaaring itanong kung may nakararanas ng mga sintomas na nabanggit.

Karagdagang impormasyon:

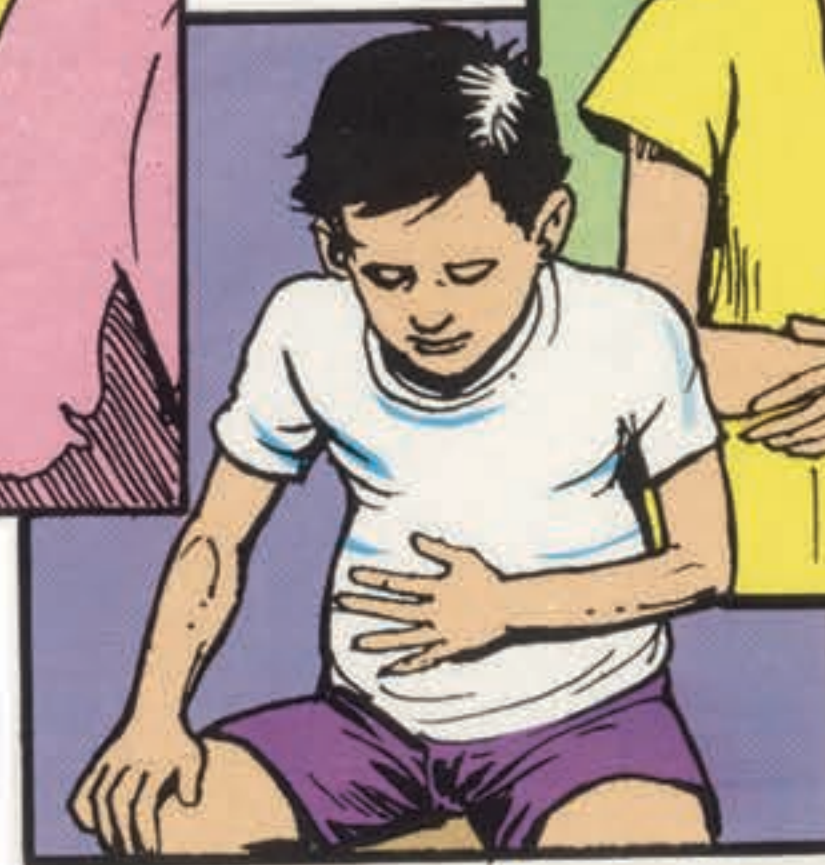
Hindi dapat binabale-wala ang mga inaakalang pangkaraniwang nararamdaman o nararanasan, tulad ng pamumutla o pananakit ng tiyan.

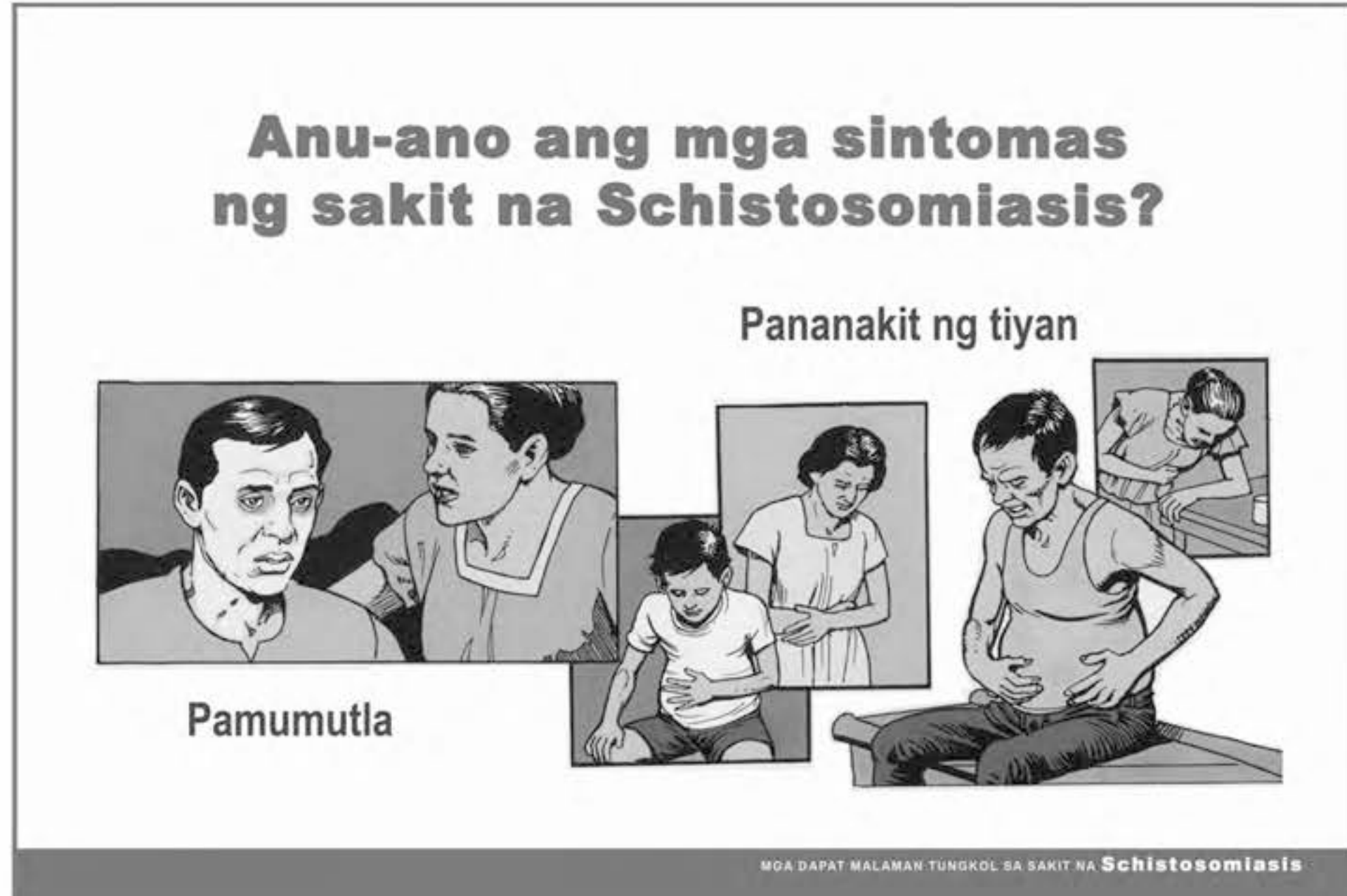
Anu-ano ang mga sintomas ng sakit na Schistosomiasis?

Pananakit ng tiyan

Pamumutla

Ang iba pang mga sintomas ng sakit na Schistosomiasis ay:

- Pamumutla
- Pananakit ng tiyan

Maaaring itanong kung may nakararanas ng mga sintomas na nabanggit.

Karagdagang impormasyon:

Hindi dapat binabale-wala ang mga inaakalang pangkaraniwang nararamdaman o nararanasan, tulad ng pamumutla o pananakit ng tiyan.

Ano ang dapat gawin kung may sakit na Schistosomiasis sa inyong lugar?

- Sumangguni at magpagamot sa pinakamalapit na health center
- Sumali sa Selective o Mass Drug Administration ng pamahalaan

Ang gamot sa sakit na Schistosomiasis ay ligtas, mabisa at libre!

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA Schistosomiasis

Ano ang dapat gawin kung may sakit na Schistosomiasis sa inyong lugar?

- Sumangguni at magpagamot sa pinakamalapit na health center
- Sumali sa Selective Treatment o Mass Drug Administration ng pamahalaan

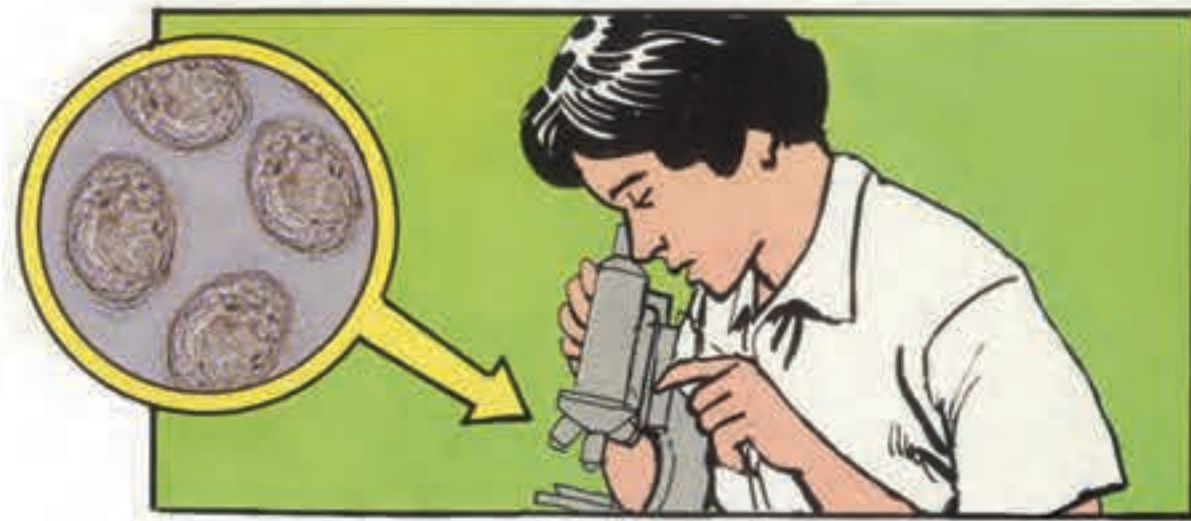
Kung mayroong sintomas ng Schistosomiasis, kumonsulta sa health center.

Kung matitiyak na ikaw ay may Schistosomiasis, bibigyan ka ng libreng gamot ng health worker.

Sa Selective Treatment, gagamutin lamang ang taong may Schistosomiasis base o ayon sa stool exam. Ang Mass Drug Administration naman ay ang pagpapainom ng mga health workers ng gamot kontra-Schistosomiasis sa lahat ng mga tao sa isang lugar na napatunayang may Schistosomiasis.

Tandaan: Ang gamot sa sakit na Schistosomiasis ay ligtas, mabisa at libre!

Ano ang dapat gawin kung may sakit na Schistosomiasis sa inyong lugar?

- Sumangguni at magpagamot sa pinakamalapit na health center
- Sumali sa Selective o Mass Drug Administration ng pamahalaan

Ang gamot sa sakit na Schistosomiasis ay ligtas, mabisa at libre!

Ano ang dapat gawin kung may sakit na Schistosomiasis sa inyong lugar?

- Sumangguni at magpagamot sa pinakamalapit na health center
- Sumali sa Selective o Mass Drug Administration ng pamahalaan

Ang gamot sa sakit na Schistosomiasis ay ligtas, mabisa at libre!

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA Schistosomiasis

Ano ang dapat gawin kung may sakit na Schistosomiasis sa inyong lugar?

- Sumangguni at magpagamot sa pinakamalapit na health center
- Sumali sa Selective o Mass Drug Administration ng pamahalaan

Kung mayroong sintomas ng Schistosomiasis, kumonsulta sa health center.

Kung matitiyak na ikaw ay may Schistosomiasis, bibigyan ka ng gamot ng health worker.

Sa Selective Treatment, gagamutin lamang ang taong may Schistosomiasis base o ayon sa stool exam. Ang Mass Drug Treatment naman ay ang pagpapainom ng mga health workers ng gamot kontra-Schistosomiasis sa lahat ng mga tao sa isang lugar na napatunayang may Schistosomiasis.

Tandaan: Ang gamot sa sakit na Schistosomiasis ay ligtas, mabisa at libre!

Anu-ano ang mga sintomas ng paglala ng Schistosomiasis kung hindi ito agad magagamot?

Paglaki ng tiyan at
paglaki ng atay at pali

Kombulsiyon

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **Schistosomiasis**

Anu-ano ang mga sintomas ng paglala ng Schistosomiasis kung hindi ito agad magagamot?

- Paglaki ng tiyan at paglaki ng atay at pali
- Kombulsiyon

Isa pang sintomas ng paglala ay ang pagsuka ng may dugo.

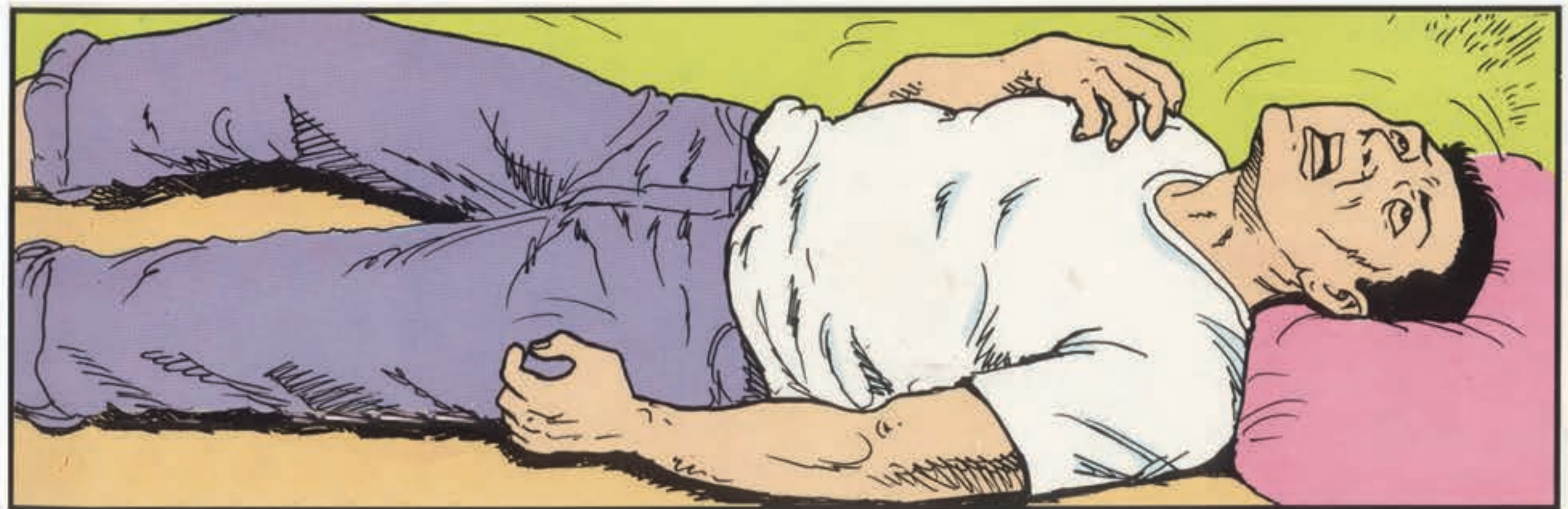
Ang Schistosomiasis ay hindi lamang suliraning pangkalusugan, kundi pangkabuhayan na rin. Dahil ang taong may sakit nito ay hindi nakapagtatrabaho nang husto.

Anu-ano ang mga sintomas ng paglala ng Schistosomiasis kung hindi ito agad magagamot?

Paglaki ng tiyan at
paglaki ng atay at pali

Kombulsiyon

Anu-ano ang mga sintomas ng paglala ng Schistosomiasis kung hindi ito agad magagamot?

Paglaki ng tiyan at
paglaki ng atay at pali

Kombulsiyon

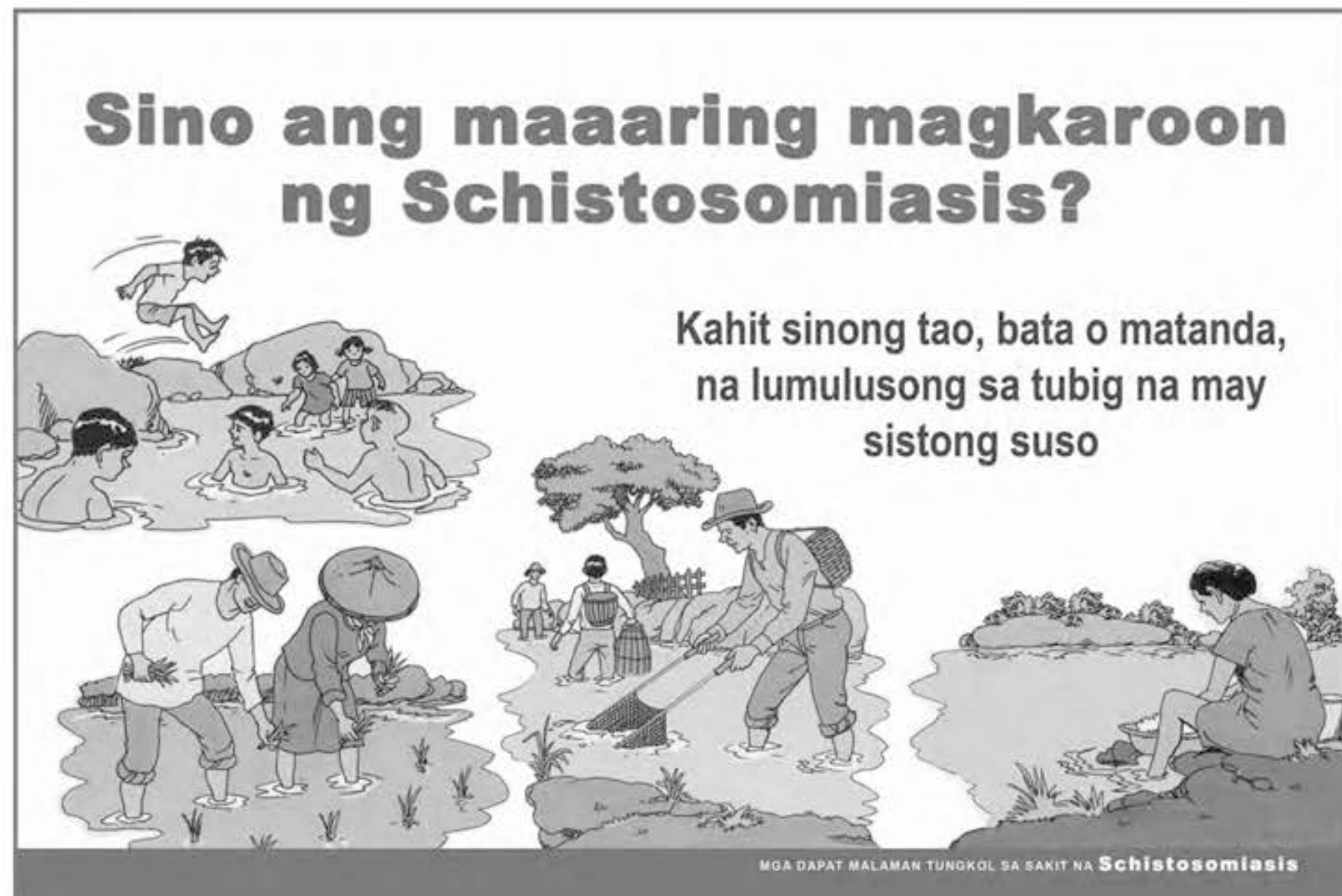
MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **Schistosomiasis**

Anu-ano ang mga sintomas ng paglala ng Schistosomiasis kung hindi ito agad magagamot?

- Paglaki ng tiyan at paglaki ng atay at pali
- Kombulsiyon

Isa pang sintomas ng paglala ay ang pagsuka ng may dugo.

Ang Schistosomiasis ay hindi lamang suliraning pangkalusugan, kundi pangkabuhayan na rin. Dahil ang taong may sakit nito ay hindi nakapagtatrabaho nang husto.

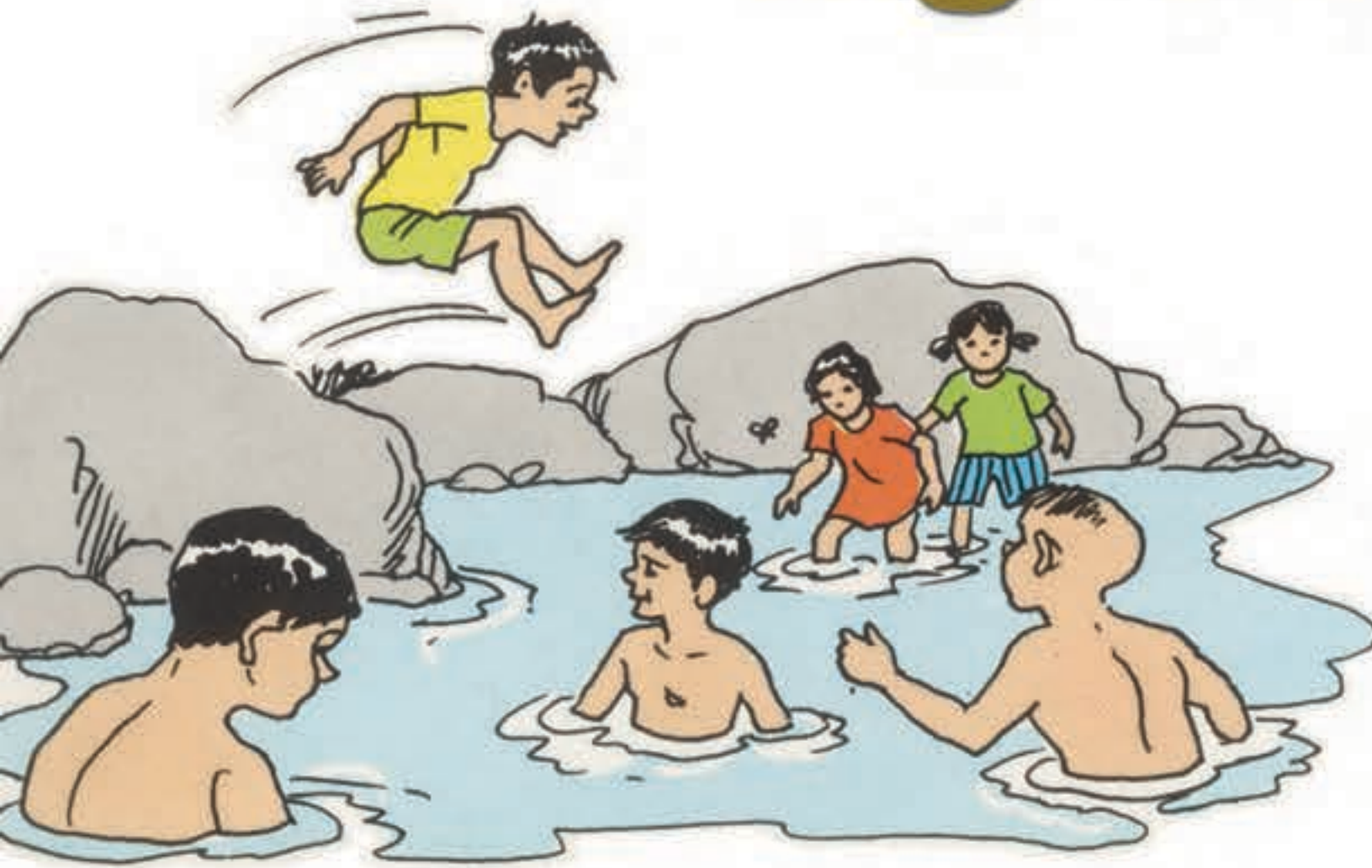
Sino ang maaaring magkaroon ng Schistosomiasis?

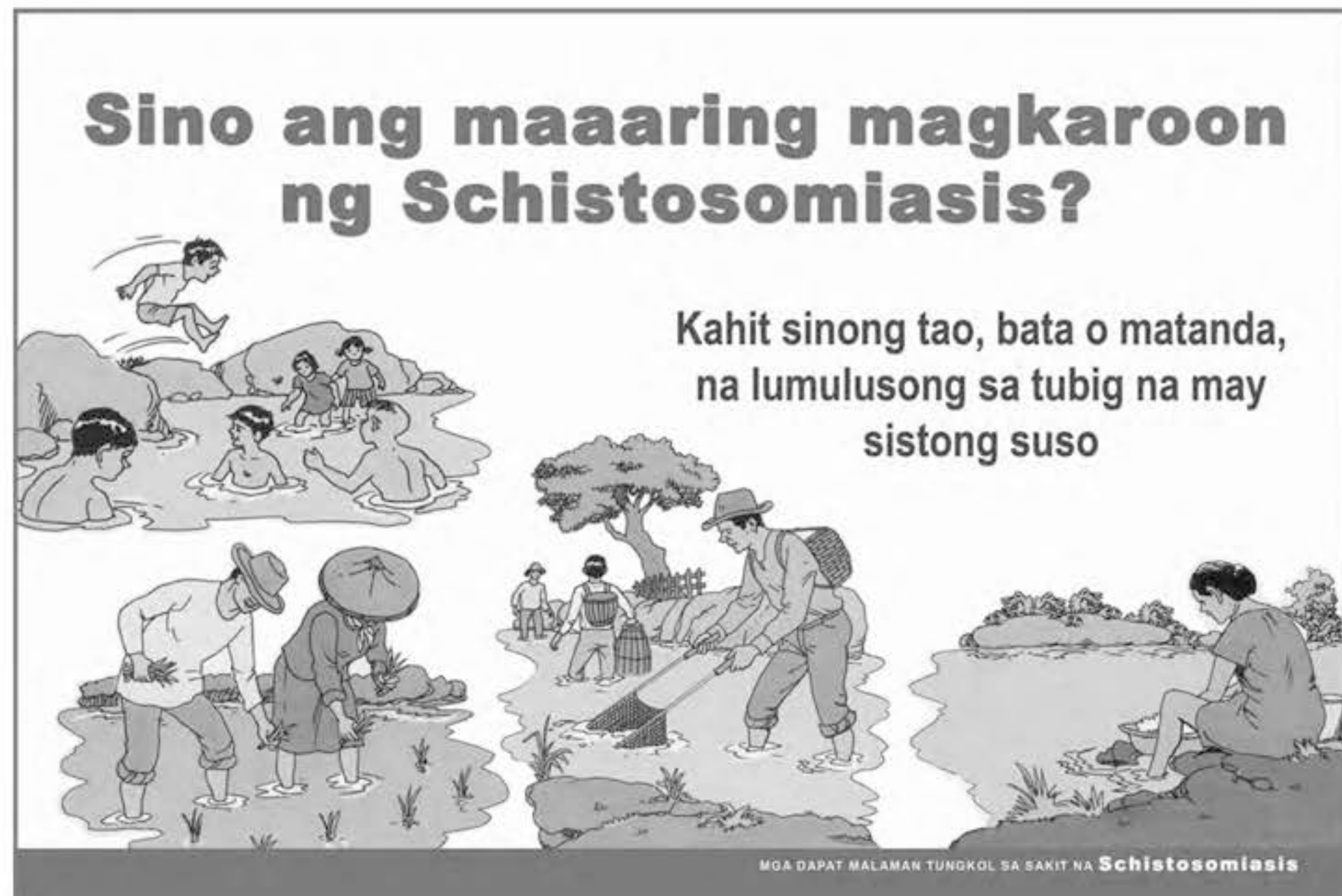
- Kahit sinong tao, bata o matanda, na lumulusong sa tubig na may sistong suso

Maaari ring magkaroon nito ang mga alagang hayop tulad ng kalabaw, kambing, baboy at iba pang mga pagala-galang hayop na naliligo o lumulusong sa batis, ilog o sapa na may sistong suso.

Sino ang maaaring magkaroon ng Schistosomiasis?

Kahit sinong tao, bata o matanda, na lumulusong sa tubig na may sistong suso

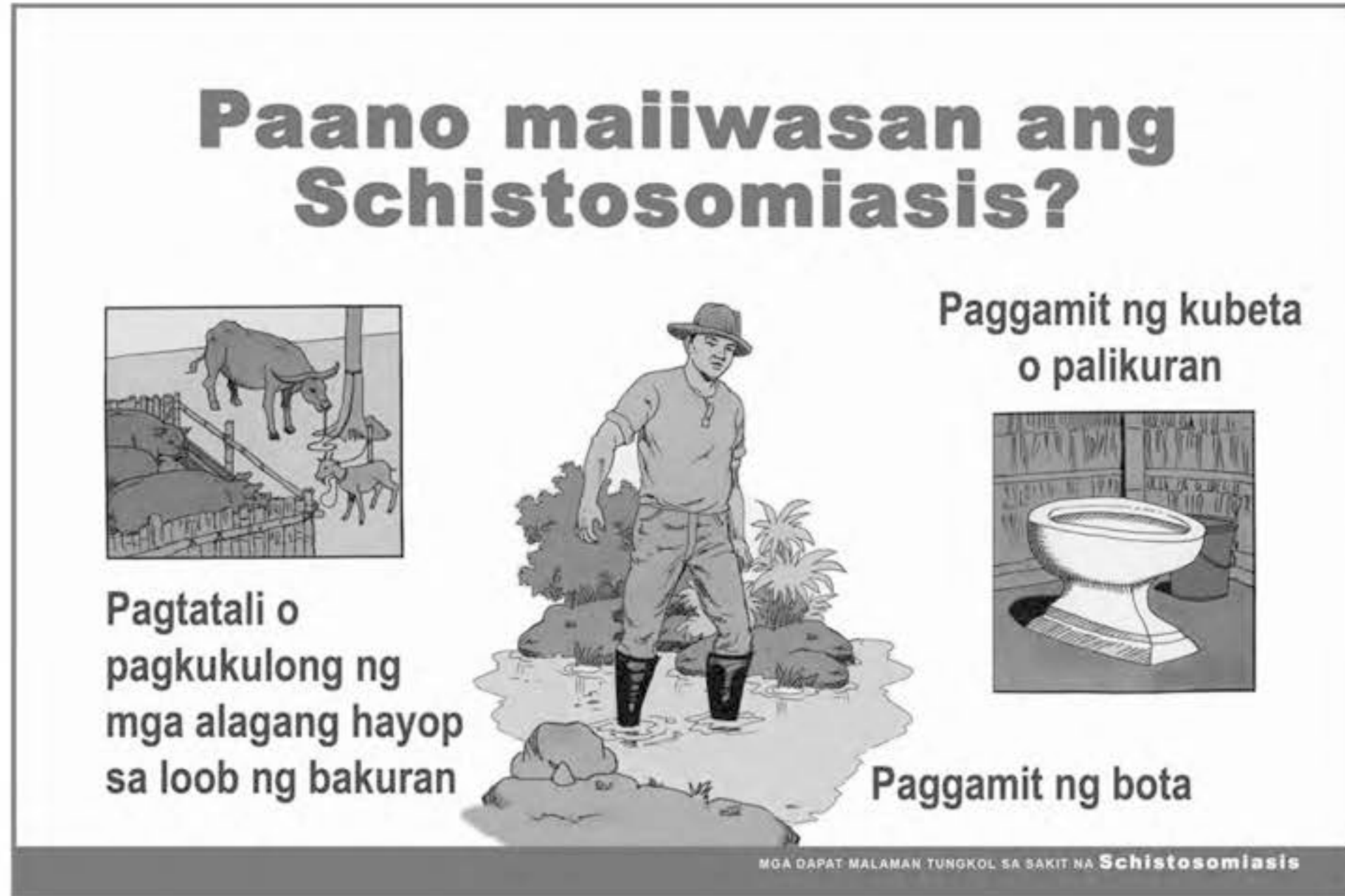

Sino ang maaaring magkaroon ng Schistosomiasis?

- Kahit sinong tao, bata o matanda, na lumulusong sa tubig na may sistong suso

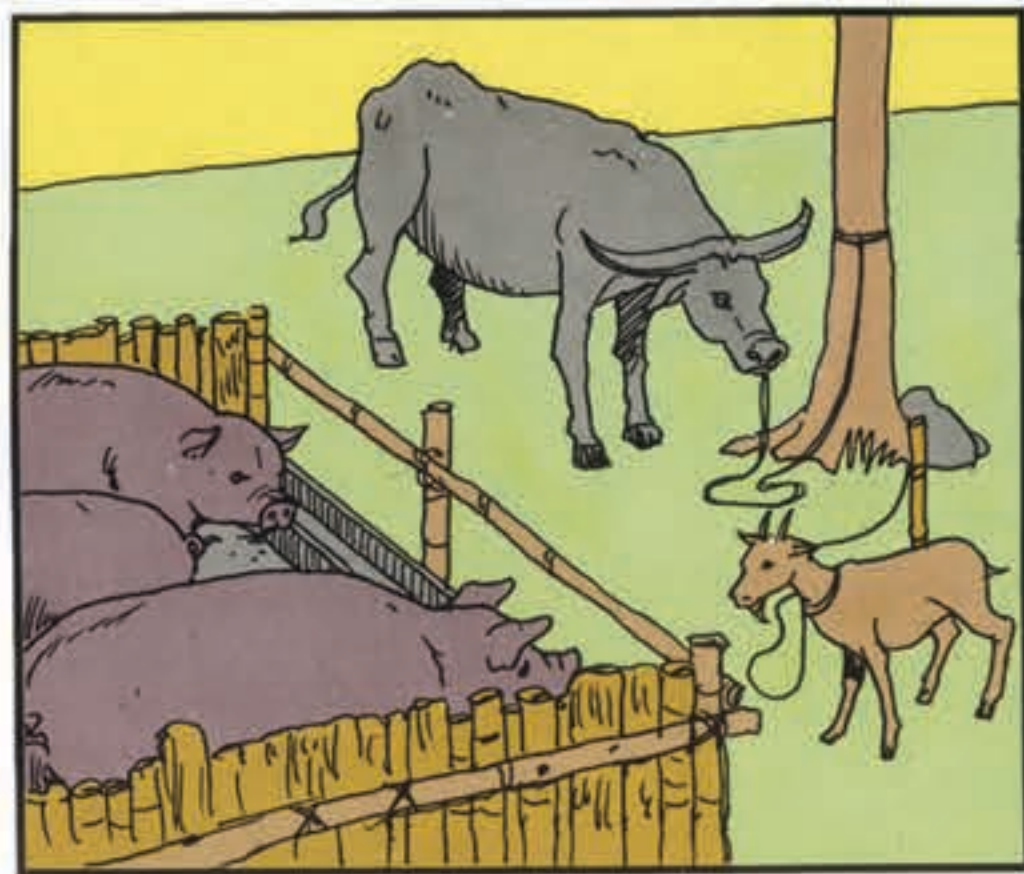
Maaari ring magkaroon nito ang mga alagang hayop tulad ng kalabaw, kambing, baboy at iba pang mga pagala-galang hayop na naliligo o lumulusong sa batis, ilog o sapa na may sistong suso.

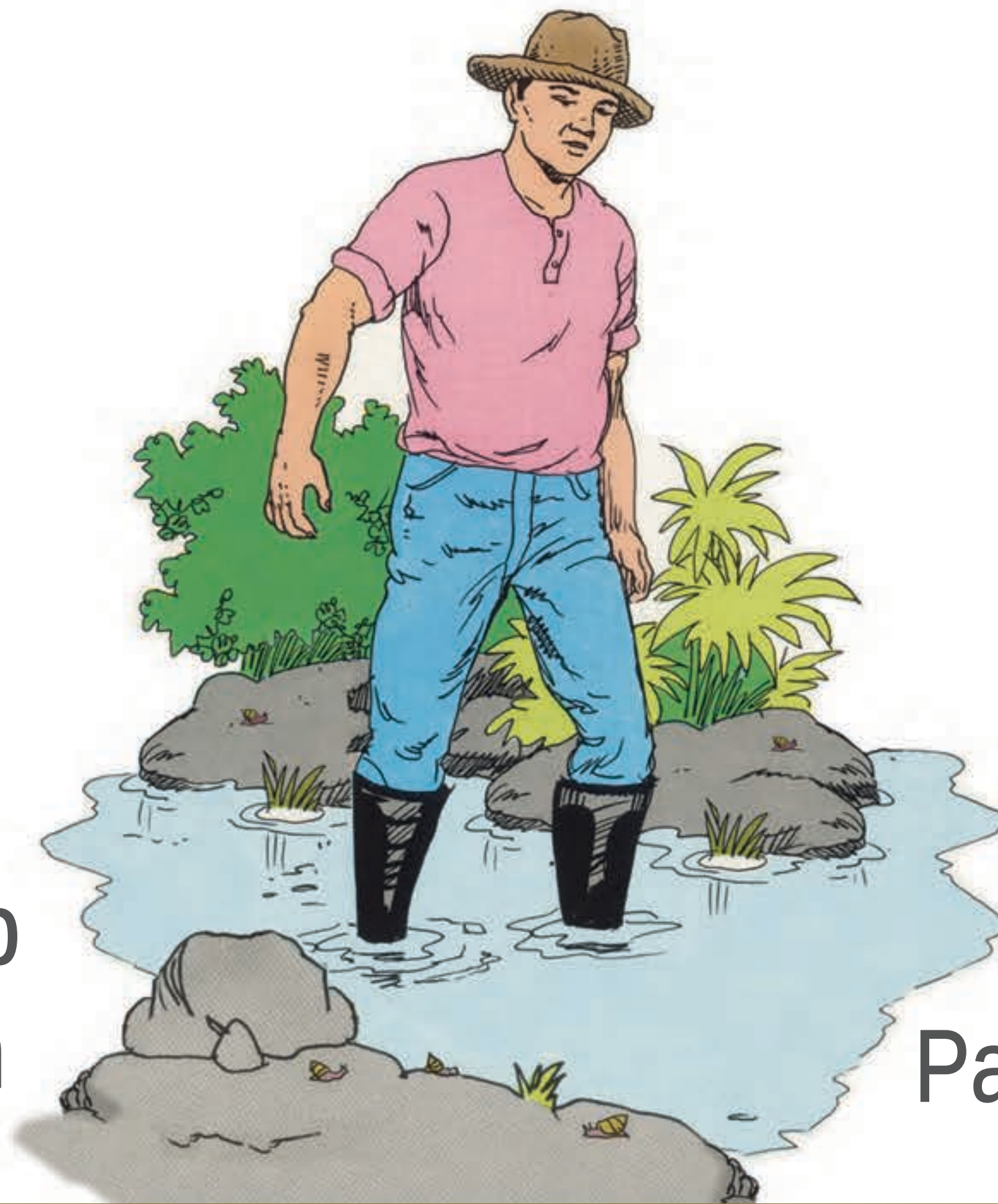
Paano maiiwasan ang Schistosomiasis?

- Pagtatali o pagkukulong ng mga alagang hayop sa loob ng bakuran
- Paggamit ng bota
- Paggamit ng kubeta o palikuran

Paano maiiwasan ang Schistosomiasis?

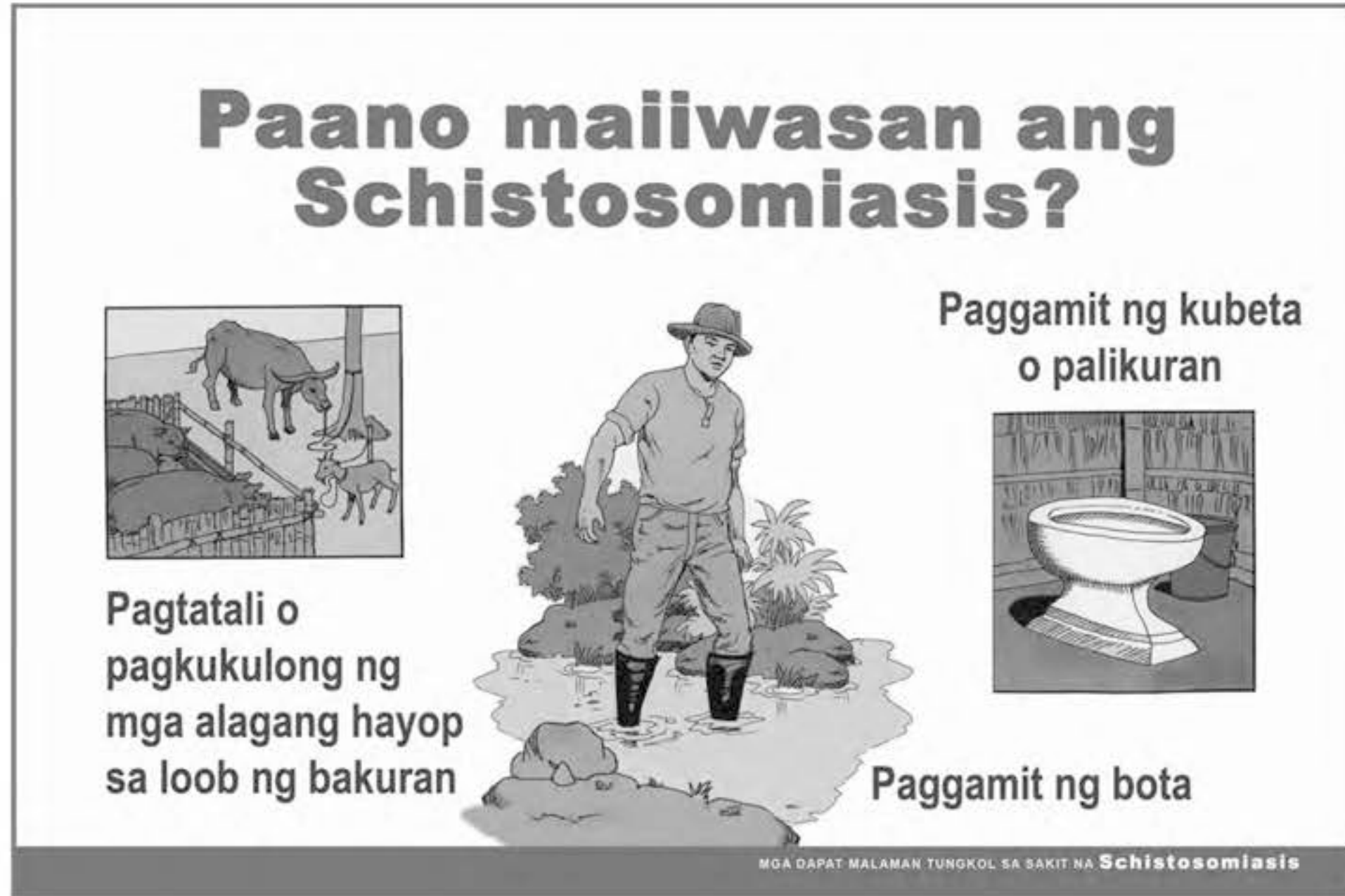
Pagtatali o
pagkukulong ng
mga alagang hayop
sa loob ng bakuran

Paggamit ng kubeta
o palikuran

Paggamit ng bota

Paano maiiwasan ang Schistosomiasis?

- Pagtatali o pagkukulong ng mga alagang hayop sa loob ng bakuran
- Paggamit ng bota
- Paggamit ng kubeta o palikuran

Paano maiiwasan ang Schistosomiasis?

Huwag maglaro, lumusong, maglaba o maligo sa batis, ilog o sapa na may sistong suso

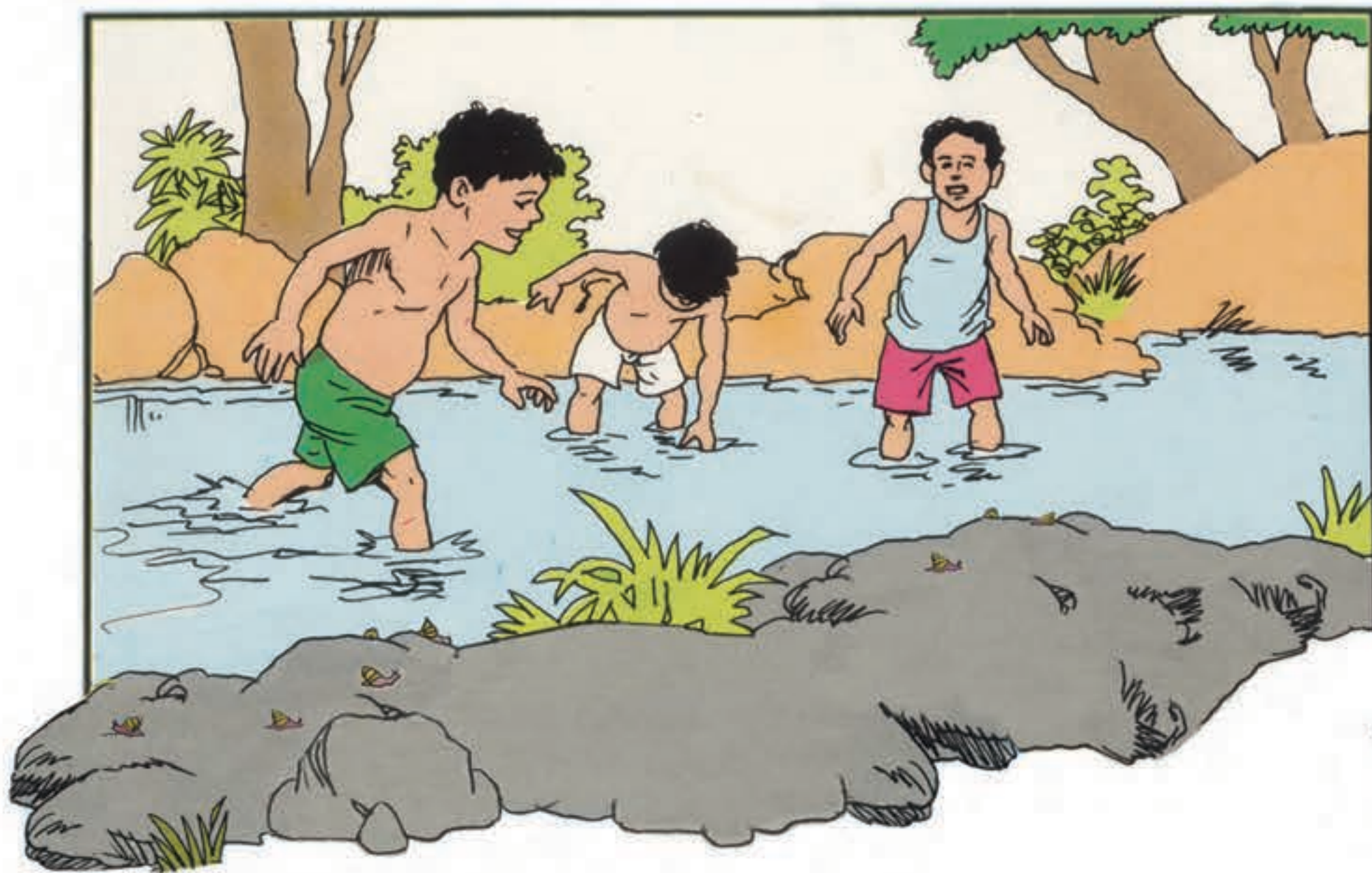
MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **Schistosomiasis**

Paano maiiwasan ang Schistosomiasis?

Huwag maglaro, lumusong, maglaba o maligo sa batis, ilog o sapa na may sistong suso.

Paano maiiwasan ang Schistosomiasis?

Huwag maglaro, lumusong, maglaba o maligo sa batis, ilog o sapa na may sistong suso

Paano maiiwasan ang Schistosomiasis?

Huwag maglaro, lumusong, maglaba o maligo sa batis, ilog o sapa na may sistong suso

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **Schistosomiasis**

Paano maiiwasan ang Schistosomiasis?

Huwag maglaro, lumusong, maglaba o maligo sa batis, ilog o sapa na may sistong suso

**Ano ang dapat gawin ng inyong
komunidad upang mapigil ang
paglaganap ng Schistosomiasis
sa inyong lugar?**

Gumawa ng mga kanal.

Tanggalin ang mga damo sa gilid
ng mga batis, ilog o sapa na
pinamumugaran ng sistong suso.

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **Schistosomiasis**

Ano ang dapat gawin ng inyong komunidad upang mapigil ang paglaganap ng Schistosomiasis sa inyong lugar?

- Tanggalin ang mga damo sa gilid ng mga batis, ilog o sapa na pinamumugaran ng sistong suso
- Gumawa ng mga kanal upang mapabilis ang daloy ng tubig at hindi panirahan ng mga sistong suso

Ang katuloy nito ay nasa sunod na slide.

Ano ang dapat gawin ng inyong komunidad upang mapigil ang paglagaanap ng Schistosomiasis sa inyong lugar?

Gumawa ng mga kanal.

Tanggalin ang mga damo sa gilid ng mga batis, ilog o sapa na pinamumugaran ng sistong suso.

**Ano ang dapat gawin ng inyong
komunidad upang mapigil ang
paglaganap ng Schistosomiasis
sa inyong lugar?**

Gumawa ng mga kanal.

Tanggalin ang mga damo sa gilid
ng mga batis, ilog o sapa na
pinamumugaran ng sistong suso.

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **Schistosomiasis**

Ano ang dapat gawin ng inyong komunidad upang mapigil ang paglaganap ng Schistosomiasis sa inyong lugar?

- Tanggalin ang mga damo sa gilid ng mga batis, ilog o sapa na pinamumugaran ng sistong suso
- Gumawa ng mga kanal upang mapabilis ang daloy ng tubig at hindi panirahan ng mga sistong suso

Ang katuloy nito ay nasa sunod na slide.

Ano ang dapat gawin ng inyong komunidad upang mapigil ang paglaganap ng Schistosomiasis sa inyong lugar?

Gumawa at gumamit ng tulay.

Tambakan ng lupa
ang mga tubiging lugar
na pinamumugaran
ng sistong suso.

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **Schistosomiasis**

- Paggawa at paggamit ng tulay upang maiwasan ang paglusong sa tubig na pinamumugaran ng sistong suso
- Pagtambak ng lupa sa mga batis, ilog o sapa na may mga sistong suso

Ano ang dapat gawin ng inyong komunidad upang mapigil ang paglagaanap ng Schistosomiasis sa inyong lugar?

Gumawa at gumamit ng tulay.

Tambakan ng lupa ang mga tubiging lugar na pinamumugaran ng sistong suso.

Ano ang dapat gawin ng inyong komunidad upang mapigil ang paglaganap ng Schistosomiasis sa inyong lugar?

Gumawa at gumamit ng tulay.

Tambakan ng lupa
ang mga tubiging lugar
na pinamumugaran
ng sistong suso.

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **Schistosomiasis**

- Paggawa at paggamit ng tulay upang maiwasan ang paglusong sa tubig na pinamumugaran ng sistong suso
- Pagtambak ng lupa sa mga batis, ilog o sapa na may mga sistong suso

**Ano ang dapat gawin ng inyong
komunidad upang mapigil ang
paglaganap ng Schistosomiasis
sa inyong lugar?**

Magtayo ng maayos na palikuran

Tiyaking may pagkukunan ng
malinis at ligtas na tubig

Magpagamot ang mga taong may
Schistosomiasis

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA Schistosomiasis

Ang iba pang mga dapat gawin upang mapigil ang paglaganap ng Schistosomiasis sa inyong lugar ay:

- Pagtatayo ng maayos na palikuran
- Pagtiyak na may pagkukunan ng malinis at ligtas na tubig
- Pagpapagamot

Maaaring itanong kung ano ang kanilang palagay sa sama-sama nilang pagkilos bilang isang komunidad sa pagsugpo o pagpigil sa paglaganap ng Schistosomiasis sa kanilang lugar.

Ano ang dapat gawin ng inyong komunidad upang mapigil ang paglagaanap ng Schistosomiasis sa inyong lugar?

- Magtayo ng maayos na palikuran
- Tiyaking may pagkukunan ng malinis at ligtas na tubig
- Magpagamot ang mga taong may Schistosomiasis

Mga Dapat Tandaan:

1. Kung may kakaibang nararamdaman, agad na kumonsulta sa health center.
2. Ugaliing gumamit ng palikuran.
3. Tiyaikin na may pagkukunan ng malinis na tubig.
4. Isangguni sa health center kung may makikitang kaso ng Schistosomiasis sa inyong lugar.
5. Makiisa at lumahok sa taunang Mass Drug Administration ng DOH sa pagsugpo ng Schistosomiasis.

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **Schistosomiasis**

Mga Dapat Tandaan:

1. Kung may kakaibang nararamdaman, agad na kumonsulta sa health center.
2. Ugaliing gumamit ng palikuran.
3. Tiyaking may pagkukunan ng malinis at ligtas na tubig.
4. Isangguni sa health center kung may makikitang kaso ng Schistosomiasis sa inyong lugar.
5. Makiisa at lumahok sa taunang Mass Drug Administration ng DOH sa pagsugpo ng Schistosomiasis.

Mga Dapat Tandaan:

1. Kung may kakaibang nararamdaman, agad na kumonsulta sa health center.
2. Ugaliing gumamit ng palikuran.
3. Tiyakin na may pagkukunan ng malinis na tubig.
4. Isangguni sa health center kung may makikitang kaso ng Schistosomiasis sa inyong lugar.
5. Makiisa at lumahok sa taunang Mass Drug Administration ng DOH sa pagsugpo ng Schistosomiasis.

Mga Dapat Tandaan:

1. Kung may kakaibang nararamdaman, agad na kumonsulta sa health center.
2. Ugaliing gumamit ng palikuran.
3. Tiyaikin na may pagkukunan ng malinis na tubig.
4. Isangguni sa health center kung may makikitang kaso ng Schistosomiasis sa inyong lugar.
5. Makiisa at lumahok sa taunang Mass Drug Administration ng DOH sa pagsugpo ng Schistosomiasis.

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **Schistosomiasis**

Mga Dapat Tandaan:

1. Kung may kakaibang nararamdaman, agad na kumonsulta sa health center.
2. Ugaliing gumamit ng palikuran.
3. Tiyaking may pagkukunan ng malinis at ligtas na tubig.
4. Isangguni sa health center kung may makikitang kaso ng Schistosomiasis sa inyong lugar.
5. Makiisa at lumahok sa taunang Mass Drug Administration ng DOH sa pagsugpo ng Schistosomiasis.

Schistosomiasis ay sugpuin, Mga gamot ay inumin!

Makiisa sa taunang gamutan.
Gamot ay ligtas, mabisa at libre!

MGA DAPAT MALAMAN TUNGKOL SA SAKIT NA **Schistosomiasis**

Schistosomiasis ay sugpuin. Muli, ang mga gamot ay inumin at makiisa sa taunang gamutan. Tandaan na ang gamot para sa Schistosomiasis ay libre.

Itanong kung mayroon pa silang gustong malinawan o malaman. Ipaliwanag kung kailangan.

Magpasalamat kung malinaw na ang lahat sa mga participants.

Mga pahabol na paalala :

Contact information

Events and activities

Schistosomiasis ay sugpuin, Mga gamot ay inumin!

Makiisa sa taunang gamutan.
Gamot ay ligtas, mabisa at libre!

